

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Man and
the Biosphere
Programme

2013-12-05

Svenska Unescorådet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Vetenskapsrådet
Västra Järnvägsgatan 3
101 38 Stockholm

Verksamhetsberättelse för programkommittén för Svenska MAB 2013

Sverige fick under året värdskapet för MAB ICC:s 26:e session som kommer att hållas i juni 2014 i Östra Vätterbranterna. EuroMAB har hållits i Kanada med stort deltagande från svensk sida. Två nya områden – Ovanåker och Vindelälven - arbetar med förstudier. Ytterligare några nya områden har visat intresse.

Tre sammanträden har hållits i MAB-kommittén och två i Biosfärrådet.

I verksamhetsplanen för Biosfärrådet/Svenska MAB-programmet för 2013 har tre områden lyfts fram: Synliggöra Svenska MAB, internationellt engagemang och forskning. Planens syfte är att skapa engagemang och motivation, struktur och tydlighet, definiera roller och ansvar samt stärka den gemensamma plattformen för biosfärverksamheten i Sverige.

SYNLIGGÖRA SVENSKA MAB

Plan: Kommunikation: Hemsidan www.biosfaromrade.se uppdateras löpande. Gemensamma pressmeddelanden skickas ut tillsammans med centrala myndigheter vid större händelser.

Hemsidan har uppdaterats med avseende interface och cms (innehållshantering). Nyheter från Svenska MAB och biosfärområdena publiceras löpande. Pressmeddelanden skickades i samband med att Sverige presenterade sin kandidatur till MAB-ICC (maj) samt då Sverige valdes att ingå i MAB-ICC (november).

Plan: UNESCO/MAB-loggan: Informationsarbete om implementering av användning av loggan. Etablering av symbol för brun-vit skyltning.

Förslag är framtaget och presenterat för Svenska Unescorådet. Även ett förslag till brun-vit skyltning är presenterat.

Plan: Strategi för att nå ut med biosfärkonceptet: Ta fram en strategi för kommunikation av biosfärområdenas utvecklingsfunktion i syfte att bredda programmets bas.

Den 22 maj arrangerades en strategidag för Svenska MAB. Mötesdeltagare (Biosfärrådet, Programkommittén och Svenska Unescorådet) träffades på Stockholm Resilience Center. Strategidagens syfte var att

- 1) presentera aktiviteter med relevans för MAB-programmet: alla Biosfärområdena gav korta presentationer liksom Svenska Unescorådet
- 2) utifrån pågående aktiviteter föra dialog som ska utgöra underlag till kommande strategi för Svenska MAB
- 3) diskutera möjligheter för ett gemensamt projekt mellan biosfärområdena.

Plan: *Årlig MAB-workshop: Under 2013 ska Biosfärrådet tillsammans med NeDa anordna en workshop. Inriktning och tema ska definieras.*

Workshopen, med temat ekonomiska och ekologiska möjligheter i biosfärområden, ägde rum 28-29 augusti på Söderfors Herrgård och i Bredfors naturreservat.

Workshopen inleddes med information om vad som är på gång i Svenska MAB. 35 deltagare från 4 biosfärområden och de två aktiva biosfärområdesinitiativen bidrog till intressanta gruppdiskussioner där fokus låg på ekologiska och ekonomiska möjligheter med ett biosfärområde utifrån perspektivet "ett möjligt gemensamt projekt om produktförädling".

Plan: *Nationella Biosfärdagen: Programkommittén utreder möjligheten att tillsammans med Svenska Unescorådet arrangera ett event i Stockholm med anledning av Biosfärdagen. Eventet kan syfta till att informera regering och/eller departement om MAB-programmet.*

Nationella Biosfärdagen har etablerats och kommer vara årligen återkommande den 2 juni. Under denna dag arrangerades aktiviteter i några av biosfärområdena, som t.ex. en biosfärbusstur som följde Vinneån och de nya våtmarker som anlagts i ett LOVA-projekt längs ån, diplomering av Vattenrikets första biosfärambassadörer, Bioblitz i Vänerskärsgården, biosfärfika i Blekinge, guidade vandringar i Nedre Dalvälen och mycket mer.

Plan: *Gemensamt projekt för Biosfärområden: I syfte att synliggöra att Biosfärområden ingår i ett nätverk, ska ett gemensamt projekt utformas under 2013.*

Arbetet inleddes under en workshop som kallades för Örådet. Biosfärområdenas gemensamma projekt kommer undersöka möjligheter för märkning av produkter som produceras i biosfärområden. Produkterna ska ha en tydlig landskapsanknytning och visa hållbar utveckling. Arbetet kommer fortsätta under 2014.

INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Plan: *EuroMAB 2013: Svenska MAB stöttar Kanada inför planering av nästa EuroMAB, dels genom att nationell koordinator är bollplank och rådgivare, dels genom att hålla konferenshemsidan www.euromab2011.se uppdaterad och levande fram till 2013. Den nationella koordinatören ingår i International Steering Committee som ansvarar för kontinuitet i EuroMAB nätverkets utveckling mellan konferenserna. Kommittén deltar vid EuroMAB i Kanada.*

Konferensens hemsida har varit tillgänglig för Kanada. Nationell koordinator har fört dialog med Kanada inför eventet angående planering osv. Kommitténs ordförande och nationell koordinator deltog på Euro-MAB. Från Sverige deltog totalt 14 personer.

En engelsk översättning av rapporten Biosfärområdenas bildningsprocesser har tagits fram för att delas ut vid mötet.

Plan: Slutrapportering av Madrid Action Plan: MAP gäller 2008-2013 och Sveriges insatser ska avrapporteras.

Möjligheten att slutrapportera MAP har hittills inte funnits. MAB sekretariatet i Paris skapar ett on-lineforum. Det beräknas vara publicerat på hemsidan i december. Sverige kommer göra sin rapportering under slutet av 2013 och början på 2014, förutsatt att MAB sekretariatet håller den framflyttade deadlinen.

Plan: International Coordinating Council (ICC): Programkommittén för MAB bör medverka vid 25th session of ICC.

Nationell MAB-koordinator medverkade vid ICC i slutet av maj. Där framfördes Sveriges synpunkter på MAB-programmets utveckling enligt instruktioner från Svenska Uneskorådet.

Plan: Värdskap för 26th session of ICC: Sverige ansöker om värdskap för kommande ICC-möte. Total kostnad beräknas till 300.000 kr. Side-events inkluderas inte i detta.

MAB-ICC antog Sveriges erbjudande att vara värd för nästa möte. En projektorganisation har skapats och fund raising pågår. MAB-kommittén utsåg Biosfärområde Östra Vätterbranterna som lokal partner. MAB-ICC:s 26:e session hålls i Jönköping 10-13 juni 2014.

Plan: Solutions 2013 och NordMAB: Finland arrangerade en nordisk konferens om hållbar utveckling i Östersjöregionen (Solutions 2011). Konferensen lyfte fram hållbara praktiska lösningar och ett särskilt forum för nordiska och baltiska biosfärområden arrangeras. Kommande konferens hålls i Umeå 2013 under temat Medskapandets konst. Svenska MAB ska verka för att ett NordMAB-forum arrangeras på konferensen.

Kommittén och nationella koordinatören har haft dialog med arrangörerna om former för medverkan. Intresset från svenska biosfärområden var, mycket pga. EuroMAB-konferensen, svagt varför kommittén beslutade att inte aktivt medverka i Medskapandets konst.

Plan: Twinning: Befintliga arenor, såsom EuroMAB och Medskapandets konst, används för att undersöka möjligheter för twinning med andra länder. Twinning kan vara möjligt för MAB-kommittén och för Biosfärområden. Målet är att utveckla minst 2 twinningprojekt samt att aktivt undersöka program som kan ge ekonomiska möjligheter för att genomföra twinning.

Sverige stöttar utvecklingen av MAB och biosfärområden i Norge aktivt. Sverige ingår också i arbetsgrupper inom EuroMAB, så som social enterprise, NordMAB, skog och kommunikation.

Plan: Studieresa. På förfrågan från biosfärnätverket och med förankring hos Programkommittén för MAB, arrangeras en studieresa till ett biosfärområde utanför Sverige. Resan bekostas av deltagarna själva.

Med tanke på EuroMAB-konferensen har detta skjutits till nästa år.

FORSKNINGSPLAN

Plan: Forskningsplan. MAB-kommittén fortsätter arbetet med att utveckla forskningsplanen för att stärka forskningens betydelse för biosfärområdenas långsiktiga arbete och utveckling. Arbetet är en fortsättning av den workshop som hölls 2012.

Kommittén har dialog med representanter för de olika biosfärområdena kring forskningsplanen.

Övrigt ej specificerat i plan:

Mariestads kommun utvecklar en internationell utbildning för biosfärkoordinatörer tillsammans med Göteborgs universitet och Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. Det är en uppdragsutbildning på masternivå som ger 30 kvalificerade högskolepoäng. Utbildningen planeras starta under 2014.

Den grekiska ön Samothráki bad Sverige om hjälp i juli. Samothráki har tidigare fått återremiss på sin biosfärområdesansökan och hade många frågor kring utvecklingsfunktionen och det föreslagna biosfärområdets zoner. Nationell MAB-koordinator gav stöd och delade med sig av erfarenheter och kunskap, både på plats och via Skype och e-post.

Vänerskärgården med Kinnekulle ingår i ett pilotprojekt om att testa metoder för att implementera Europeiska Landskapskonventionen. Projektet sker i samverkan med Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Västra Götalandsregionen. Som en del i projektet arrangerades Scandinavian Landscape Forum i Mariestad. Forumet hade ca 50 deltagare från 5 länder. Under konferensen var Biosfärområdet och dess fokus på hållbar samhällsutveckling inramningen.

MAB-kommittén och Nationell MAB koordinator var representerade på ett seminarium om möjligheterna att utveckla ett biosfärområde i Ovanåker i maj.

Nationell MAB koordinator och representanter från Östra Vätterbranterna var representerade på ett seminarium om att bilda ett biosfärområde kring Vindelälven i april.

Sjöbo har visat intresse att bli ett biosfärområde. Nationell MAB koordinator har informerat kommunledning, andra tjänstemän och Länsstyrelsen på plats.

Ordföranden i MAB-kommittén har deltagit i möten med UNESCOs vetenskapsnätverk.

Följande personer har medverkat i det svenska MAB-arbetet 2012:

Svenska Programkommittén för MAB:

Göran Blom, ordf., Naturvårdsverket

Jan Svensson, Formas

Johanna MacTaggart, Nationell MAB-koordinator

Olof Olsson, Stockholm Resilience Centre

Emilie Gullberg, Sveriges Kommuner och Landsting

Biosfärrådet:

Johanna MacTaggart, ordf., Nationell MAB-koordinator, Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Sven-Erik Magnusson/Carina Wettermark, Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Cristina Ericson, Koordinator Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven

Heleen Podsedkowska, Biosfärområde Blekinge Arkipelag

Simon Jonegård, Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Biosfärrådets expertpanel

Sakkunniga inom bl.a. natur, kultur och hållbar samhällsutveckling. Rådfrågas vid bedömning av kandidatansökningar och nominering av biosfärområden. Här ingår bl.a. Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Boverket.

Svenska Biosfärnätverket

Nätverket består av alla som är intresserade av och/eller är aktiva inom biosfärområden och MAB-programmet.

Ett budgetförslag togs i kommittén och lämnades till expertgruppen som beviljat sökta medel. Ett reviderat beslut om fördelning av medel till MAB:s vetenskapliga programkommitté (inom Unesco) för verksamhetsåret 2013 som inkluderar MAB ICC-värdskap togs 131018.

Preliminär budget för 2013	BUDGET	UTFALL
Årlig workshop för Svenska biosfärnätverket	15 000 kr	15 000 kr
Deltagande i EuroMAB 2013 i Canada	75 000 kr	75 113 kr
Deltagande i Medskapandets konst	10 000 kr	0 kr
ICC-värdskap	100 000 kr	110 000 kr
Resor Sammanträden, infoträffar, m.m.	50 000 kr	47 419 kr
TOTAL SUMMA	250 000 kr	247 532 kr

Göran Blom, ordf.,
Programkommittén för Svenska MAB